

Riigikogu kultuurikomisjoni erakorralise istungi protokoll nr 150

Tallinn, Toompea

Neljapäev, 28. september 2017

Algus 13.05, lõpp 14.00

Juhataja: Aadu Must

Protokollija: Merje Noorlind

Võtsid osa: Krista Aru, Toomas Jürgenstein, Toomas Väinaste, Viktoria Ladõnskaja, Angelika Berg (nõunik-sekretariaadijuhataja), Atko-Madis Tammar (nõunik)

Puudusid: Laine Randjärv, Heidy Purga, Heljo Pikhof ja Yoko Alender

Kutsutud: Kollektiivse pöördumise esitaja Rene Leet ja PRDS Eesti OÜ esindaja Kristo Konsap, Kultuuriministeeriumi kultuuriväärtuste asekanstler Tarvi Sits ning Muinsuskaitse järelevalve osakonna juhataja Peeter Nork (1. päevakorrapunkti juures)

Osalesid: Riigikogu liikmed Märt Sults ja Tarmo Kruusimäe ning pressinõunik Merilin Kruuse

Päevakord:

1. Kollektiivne pöördumine "Aita Linnahalli seinamaaling lõpuni viia ja säilitada" - arutelu

Rene Leet tutvustas komisjonile kollektiivse pöördumise sisu ning sellele eelneva tegevuse kuue aasta pikkust ajalugu. Leeti sõnul oli kunstnikel Tallinna Linnahalli ASiga seinamaalingu tegemiseks kirjalik kokkulepe, mille alusel alustati käesoleval suvel seinamaalingu tegemist, mis peatati Muinsuskaitseameti poolt. Kunstnikud ei teadnud, et puudub Muinsuskaitseameti kooskõlastus. Kollektiivse pöördumise eesmärk on viia seinamaaling lõpuni ning ka säilitada.

Märt Sults lisas, et Tallinna Linnahalli AS nõukogu koosolek kinnitas käesoleva aasta märtsis seinamaalingu eskiisi. Kuna Muinsuskaitseametiga ei saavutatud kokkulepet, võttis linnahall riski teha eesistumise ajaks ning EV100 sünnipäevaks seinamaaling ning see pärast maha pesta, mis oli samuti eelarvekulu sisse arvestatud.

Tarvi Sitsi sõnul pakkus Muinsuskaitseamet kevadel toimunud osapoolte kohtumisel erinevaid alternatiive, kuna taolisel kujul ei saa mälestisele maalinguid rajada. Praegusel juhul on õigusakte eirates mälestist teadlikult rikutud.

Peeter Nork selgitas, et Muinsuskaitseametiga on tõepoolest kohtunud, kuid kirjalikku taotlust ei ole seinamaalingu kohta esitatud ning ameti käitumine käesoleva juhtumi puhul on tavapärane.

Viktoria Ladõnskaja avaldas arvamust, et küsimus ei ole niivõrd kunstnike tegevuses, vaid selles, et Tallinna Linnahall läks teadlikult muinsuskaitse seadust rikkuma.

Toomas Väinaste avaldas arvamust, et seaduse rikkumise eest tuleb karistada. Aga teiselt poolt vaadates võiks mõistlikult edasi minna vastavalt linnahalli renoveerimise projektile, kui see on võimalik.

Peeter Nork ei osanud kommenteerida, kui kaugel on linnahalli projekteerimine ning kui palju dolomiitfassaadist on taaskasutatav või mitte.

Märt Sultsi sõnul täidab PRDS Eesti OÜ ja Märt Sults Muinsuskaitseameti ettekirjutisi ning fassaad pestakse puhkaks Muinsuskaitseameti poolt välja valitud meetodiga. Kollektiivse pöördumise mõte on kokku leppida, et töö saaks lõpuni viidud ja säilitatud kuni fassaadi renoveerimiseni ning seejärel alles eemaldada.

Tarvi Sits kinnitas, et ei näe võimalust seinamaaling lõpuni viia, sest muinsuskaitse reeglid on ühesugused nii Tallinna linna kui ka eraomaniku jaoks, e tegemist on võrdse kohtlemise printsiibiga.

Rene Leet selgitas, et kuna tagantjärele selgus, et seinamaalingu tegemiseks puudus muinsuskaitse luba, nimetavad kunstnikud kollektiivset pöördumist hädakaitseks.

Peeter Norki sõnul on need juhtumid tavalised, kus töö tegija ei tea loa puudumisest ning lisan, et väärteo menetlus käib Linnahalli omaniku suhtes.

Otsustati:

1.1 Jätkata arutelu komisjonis

(konsensus: Aadu Must, Toomas Väinaste, Toomas Jürgenstein, Viktoria Ladõnskaja, Krista Aru)

(allkirjastatud digitaalselt)

Aadu Must

Juhataja

(allkirjastatud digitaalselt)

Merje Noorlind

Protokollija